

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: March/April-2023
Sociology (Optional) Paper-VI
SOCO6: Sociology of Health

Day and Date: Friday, 12/05/2023
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 The basic definition of health was given by the World Health Organization in the year.....
 A) 1948 B) 1951 C) 1961 D) 2000
- 2 Blood pressure of a normally healthy person should be.....
 A) 120/70 B) 120/60 C) 100/120 D) 100/70
- 3 "Health is a state of well-being from a physical, mental and social point of view, as well as a lack of disease and infirmity", explained
 A) T. M. Post B) Sri Sri Ravi Shankar C) Thomas McConn D) World Health Organization
- 4 The root of human health is in human
 A) Diet B) Culture C) Rest D) Labor
- 5 Rajiv Gandhi Jeevandayi Arogya Yojana was started in Maharashtra this year.
 A) 2010 B) 2012 C) 2002 D) 2011
- 6 Heart disease is a type of disease.
 A) Mental B) Natural C) Visitor D) Biological – Physiological
- 7 The disease is known as 'polymorphic disease'.
 A) Blood pressure B) Diabetes C) Heart disease D) Cancer
- 8 December 1 is celebrated as day.
 A) International Literacy Day B) World Health Day C) World AIDS Day D) International Yoga Day
- 9 is known as an important treatment method for the disease.
 A) Therapeutic B) Preventive C) Rehabilitation D) All of the above
- 10 This is considered to be the social cause of the disease.
 A) Classical approach B) Faith and death C) Lack of religion D) Flow of new opinion
- 11 Health is the real.....
 A) Process B) Desire C) Wealth D) Love
- 12 The root of human health is in human.....
 A) Diet B) Culture C) Rest D) Labor
- 13 In modern times, the biological and mental disorder in the body of a person is called
 A) Disease B) Illness C) Social change D) Public health

- 14 The term lifestyle was first used by.....
 A) Alfred Nobel B) Alfred Adler C) Person D) Marx
- 15 Modern lifestyle has a great influence on the value of
 A) Chingism B) Collectivism C) Religion D) Spiritualism

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Health damaging culture
- 2 Preventive measures
- 3 Causes of heart disorders
- 4 Disadvantages of modern way of life

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Nature of Sociology of Health
- 2 Causes of cancer
- 3 Health Policy of 1983
- 4 Health and Medical Insurance

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the various components of the study topic of sociology of health
- 2 Explain the factors responsible for maintaining good health

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 जागतिक आरोग्य संघटनेने आरोग्याची मुलभूत व्याख्या साली केली.
 अ) १९४८ ब) १९५१ क) १९६१ ड) २०००
- 2 सर्वसामान्यपणे निरोगी व्यक्तीचा रक्तदाब असला पाहिजे
 अ) १२०/७० ब) १२०/६० क) १००/१२० ड) १००/७०
- 3 "आरोग्य म्हणजे शारीरिक, मानसिक व सामाजिक दृष्टीकोणातून सुस्थित अशी अवस्था होय, तसेच रोग व दुबळेपणा यांचा अभाव होय", ही व्याख्या यांनी केली.
 अ) टी. एम. डाक ब) श्री श्री रविशंकर क) थॉमस मॅकॉन ड) जागतिक आरोग्य संघटना
- 4 मानवाच्या आरोग्याचे मुळ हे मानवाच्या मध्ये असते.
 अ) आहार ब) संस्कृती क) विश्रांती ड) श्रम
- 5 राजीव गांधी जीवनदायी आरोग्य योजना महाराष्ट्रात या वर्षी सुरु करण्यात आली.
 अ) २०१० ब) २०१२ क) २००२ ड) २०११
- 6 हृदयविकार हा या प्रकारचा रोग आहे.
 अ) मानसिक ब) स्वाभाविक क) आगतुक ड) जीवशास्त्रीय – शरीरशास्त्रीय

- 7 आजार 'बहुरूपी आजार' म्हणून ओळखला जातो.
 अ) रक्तदाब ब) मधुमेह क) हृदयविकार ड) कर्करोग
- 8 १ डिसेंबर दिवस म्हणून साजरा केला जातो.
 अ) आंतरराष्ट्रीय साक्षरता दिवस ब) जागतिक आरोग्य दिवस क) जागतिक एडस दिवस ड) आंतरराष्ट्रीय योग दिवस
- 9 हि आजारावरील महत्वाची उपचार पद्धत म्हणून ओळखली जाते.
 अ) रोगनिवारक ब) प्रतिबंधात्मक क) पुनर्वसनात्मक ड) वरील सर्व
- 10 हे आजाराचे सामाजिक कारण मानले जाते.
 अ) शास्त्रीय दृष्टिकोन ब) श्रद्धा व मृत्ये क) धर्माचा अभाव ड) नवीन मत प्रवाह
- 11 आरोग्य हीच खरी आहे
 अ) प्रक्रिया ब) इच्छा क) संपत्ती ड) माया
- 12 मानवाच्या आरोग्याचे मूळ हे मानवाच्या मध्ये असते.
 अ) आहार ब) संस्कृती क) विश्रांती ड) श्रम
- 13 आधुनिक काळामध्ये व्यक्तीच्या शरीरात झालेल्या जैविक आणि मानसिक बिघाडाला म्हटले जाते.
 अ) रोग ब) आजार क) सामाजिक परिवर्तन ड) सार्वजनिक आरोग्य
- 14 जीवनशैली हा शब्दप्रयोग सर्वप्रथम ,.....यांनी वापरला
 अ) आल्फ्रेड नोबेल ब) आल्फ्रेड अॅडलर क) परसन ड) मार्क्स
- 15 आधुनिक जीवनशैलीवर.....या मूल्याचा जास्त प्रभाव आहे.
 अ) चंगळवाद ब) समष्टिवाद क) धार्मिक ड) अध्यात्मावाद

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 आरोग्याला हानी पोहोचवणारी संस्कृती
- 2 प्रतिबंधात्मक उपाय
- 3 हृदयविकाराची कारणे
- 4 आधुनिक जीवनपद्धतीतील तोटे

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 आरोग्याच्या समाजशास्त्राचे स्वरूप
- 2 कर्करोगाची कारणे
- 3 1983 सालचे आरोग्यविषयक धोरण
- 4 आरोग्य व वैद्यकीय विमा

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 आरोग्याच्या समाजशास्त्राच्या अभ्यास विषयातील विविध घटक स्पष्ट करा
- 2 आरोग्य सुव्यवस्थित राहण्यामागील जबाबदार घटक विशद करा

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: March/April-2023
Sociology (Optional) Paper-VI
SOCO6: Sociology of Health

Day and Date: Friday, 12/05/2023
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Total Marks: 60

Q.1.खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 जागतिक आरोग्य संघटनेने आरोग्याची मुलभूत व्याख्या साली केली.

अ) १९४८ ब) १९५१ क) १९६१ ड) २०००

Option 1

2 सर्वसामान्यपणे निरोगी व्यक्तीचा रक्तदाब असला पाहिजे

अ) १२०/७० ब) १२०/६० क) १००/१२० ड) १००/७०

Option 1

3 "आरोग्य म्हणजे शारीरिक, मानसिक व सामाजिक दृष्टीकोणातून सुस्थित अशी अवस्था होय, तसेच रोग व दुबळेपणा यांचा अभाव होय", ही व्याख्या यांनी केली.

अ) टी. एम. डाक ब) श्री श्री रविशंकर क) थॉमस मॅकॉन ड) जागतिक आरोग्य संघटना

Option 4

4 मानवाच्या आरोग्याचे मुळ हे मानवाच्या मध्ये असते.

अ) आहार ब) संस्कृती क) विश्रांती ड) श्रम

Option 2

5 राजीव गांधी जीवनदायी आरोग्य योजना महाराष्ट्रात या वर्षी सुरु करण्यात आली.

अ) २०१० ब) २०१२ क) २००२ ड) २०११

Option 2

6 हृदयविकार हा या प्रकारचा रोग आहे.

अ) मानसिक ब) स्वाभाविक क) आगंतुक ड) जीवशास्त्रीय – शरीरशास्त्रीय

Option 1

7 आजार 'बहुरूपी आजार' म्हणून ओळखला जातो.

अ) रक्तदाब ब) मधुमेह क) हृदयविकार ड) कर्करोग

Option 2

8 १ डिसेंबर दिवस म्हणून साजरा केला जातो.

अ) आंतरराष्ट्रीय साक्षरता दिवस ब) जागतिक आरोग्य दिवस क) जागतिक एडस दिवस ड) आंतरराष्ट्रीय योग दिवस

Option 3

9 हि आजारावरील महत्वाची उपचार पद्धत म्हणून ओळखली जाते.

अ) रोगनिवारक ब) प्रतिबंधात्मक क) पुनर्वसनात्मक ड) वरील सर्व

Option 4

10 हे आजाराचे सामाजिक कारण मानले जाते.

अ) शास्त्रीय दृष्टिकोन ब) श्रद्धा व मृत्ये क) धर्माचा अभाव ड) नवीन मत प्रवाह

Option 1

11 आरोग्य हीच खरी आहे

अ) प्रक्रिया ब) इच्छा क) संपत्ती ड) माया

Option 3

12 मानवाच्या आरोग्याचे मूळ हे मानवाच्या मध्ये असते.

अ) आहार ब) संस्कृती क) विश्रांती ड) श्रम

Option 2

13 आधुनिक काळामध्ये व्यक्तीच्या शरीरात झालेल्या जैविक आणि मानसिकबिघाडाला म्हटले जाते.

अ) रोग ब) आजार क) सामाजिक परिवर्तन ड) सार्वजनिक आरोग्य

Option 1

- 14 जीवनशैली हा शब्दप्रयोग सर्वप्रथम ,.....यांनी वापरला
अ) आल्फ्रेड नोबेल ब) आल्फ्रेड अँडलर क) परसन ड) मार्क्स

Option 2

- 15 आधुनिक जीवनशैलीवर.....या मूल्याचा जास्त प्रभाव आहे.
अ) चंगळवाद ब) समष्टिवाद क) धार्मिक ड) अध्यात्मावाद

Option 1

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 आरोग्याला हानी पोहोचवणारी संस्कृती

Ans:

- 2 प्रतिबंधात्मक उपाय

Ans:

- 3 हृदयविकाराची कारणे

Ans:

- 4 आधुनिक जीवनपद्धतीतील तोटे

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 आरोग्याच्या समाजशास्त्राचे स्वरूप

Ans:

- 2 कर्करोगाची कारणे

Ans:

- 3 1983 सालचे आरोग्यविषयक धोरण

Ans:

- 4 आरोग्य व वैद्यकीय विमा

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 आरोग्याच्या समाजशास्त्राच्या अभ्यास विषयातील विविध घटक स्पष्ट करा

Ans:

- 2 आरोग्य सुव्यवस्थित राहण्यामागील जबाबदार घटक विशद करा

Ans:
